

Sygn. akt III RC 630/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2020 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Agnieszka Lubińska

Protokolant st. sekr. sądowy Agnieszka Meirowska

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2020 r.

w G. na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletniego K. Ż. działającego przez matkę K. W.**

przeciwko **P. Ż.**

o alimenty

I. zasądza od pozwanego P. Ż. (PESEL (...)) na rzecz małoletniego K. Ż. urodzonego (...) alimenty w kwocie 600,00 zł (sześćset złotych) miesięcznie, poczynając od dnia 29.11.2019 r., płatne do dnia 10-ego każdego miesiąca z góry, do rąk przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda – jego matki K. W., z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego P. Ż. na rzecz powoda kwotę 1.000 zł (tysiąc złotych) tytułem zwrotu części kosztów procesu, zaś w pozostałym zakresie nie obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz powoda;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego P. Ż. kwotę 400,00 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Grudziądzu, zaś w pozostałym zakresie nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa;

V. wyrokowi w punkcie I. nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 630/19

UZASADNIENIE

Małoletni powód K. Ż., reprezentowany przez matkę K. W., działającą przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł pozew przeciwko P. Ż. o alimenty w kwocie 950 zł miesięcznie, płatne do rąk matki z góry do 10-go dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynawszy od grudnia 2019 r.

Swój pozew uzasadnił (k. 3-7 akt).

W odpowiedzi na pozew P. Ż., działający przez profesjonalnego pełnomocnika, uznał powództwo o alimenty do kwoty 500 zł miesięcznie i wniósł o oddalenie powództwa w pozostałej części (k. 52-54).

Postanowieniem z dnia 18 czerwca 2020 r. Sąd Rejonowy w Grudziądzu skierował strony do mediacji (k. 132). W piśmie z dnia 25 czerwca 2020 r. pełnomocnik powoda oświadczył, że matka małoletniego nie wyraziła zgody na przeprowadzenie mediacji (k. 143).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni K. Ż. urodził się w dniu (...) i pochodzi z nieformalnego związku (...). Do października 2019 r. strony mieszkały wspólnie z małoletnim synem i wspólnie prowadziły gospodarstwo domowe. Aktualnie nie są już parą i nie zamieszkują razem. Ojciec chłopca wyprowadził się do swoich rodziców, natomiast matka małoletniego pozostała wraz z dzieckiem w wynajętym mieszkaniu.

K. W. urodziła się w dniu (...) Od 21 lipca 2008 r. jest zatrudniona w Powiatowym Urzędzie Pracy w G. na stanowisku starszego inspektora za wynagrodzeniem ok. 2.800 zł netto. Ponadto 2-3 raz do roku otrzymuje nagrody w wysokości ok. 700 zł oraz raz do roku tzw. trzynastą pensję. Powódka zamieszkuje wraz z synem w wynajętym mieszkaniu o pow. 51 m². Miesięczny koszt utrzymania mieszkania oscyluje wokół kwoty 950 zł (ok. 720 zł - czynsz, 100 zł - energia elektryczna, 70 zł - woda, 60 zł - gaz). Matka małoletniego jest właścicielką samochodu osobowego, którego miesięczny koszt utrzymania wynosi ok. 300 zł. Kobieta nie ma żadnych długów czy kredytów.

P. Ż. urodził się w dniu (...), jest funkcjonariuszem Służby Więziennej w Zakładzie Karnym nr 2 w G.. Jego wynagrodzenie wynosi ok. 4.000 zł netto miesięcznie. Otrzymuje również tzw. trzynastą pensję oraz okazjonalne nagrody. Ojciec małoletniego posiada samochód osobowy o wartości 10.000 zł. Ponadto jest właścicielem nieruchomości gruntowej, na której w przyszłości planuje zbudować dom, jednak obecnie nie posiada wystarczających środków na rozpoczęcie budowy. Zamieszkuje wraz z rodzicami w mieszkaniu własnościowym. Jego udział w kosztach utrzymania lokalu wynosi 580 zł miesięcznie. Pozwany nie prowadzi z rodzicami wspólnego gospodarstwa domowego. Jego miesięczne koszty utrzymania obejmują: wyżywienie – 400 zł, ubrania i obuwie – 150 zł, kosmetyki i środki czystości – 100 zł. Pozwany choruje na nadciśnienie tętnicze. Na leki wydaje 50 zł miesięcznie. W okresie gdy pozostawał w związku z matką małoletniego powoda zaciągnął kredyt na zakup nieruchomości gruntowej oraz działki ROD. Miesięcznie raty wynoszą ok. 1.550 zł. Mężczyzna po rozstaniu z matką małoletniego sprzedał działkę za 20.000 zł, jednak nie zdecydował się na spłatę zaciągniętego zobowiązania. Za część uzyskanych pieniędzy zakupił samochód osobowy.

Pozwany czynnie uczestniczy w życiu syna. W uzgodnieniu z matką chłopca realizuje kontakty z dzieckiem w każdy poniedziałek, środę i piątek w godzinach od 16:00 do 18:00 oraz w każdą sobotę w godzinach od 10:00 do 14:00 i niedzielę w godzinach od 14:00 do 18:00. W jego ocenie podczas spotkań wydatkuje na chłopca od 250 do 300 zł miesięcznie. Ponadto łoży na rzecz syna dobrowolne alimenty w kwocie 500 zł miesięcznie.

(okoliczności bezsporne, dowody:

- odpisu aktu urodzenia małoletniego K. Ż. – k. 9 akt,
- polecenia przelewu – k. 31-32 akt,
- faktury VAT i paragony – k. 33-39, 84-86, 163-166 akt,
- zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – k. 40, 126 akt,
- potwierdzenie spłaty kredytu – k. 62-64 akt,
- zeznania świadka A. W. – k. 127v-128v akt,
- zeznania świadka S. Ż. – k. 128v-129v akt,
- zeznania powódki K. W. – k. 222v-223v akt,

- zeznanie pozwanego P. Ż. – k. 223v-224).

Małoletni K. Ż. na moment wyrokowania ma ukończone 9 lat. Obecnie uczęszcza do trzeciej klasy Szkoły Podstawowej nr (...) w G.. Jest zasadniczo zdrowym, prawidłowo rozwijającym się dzieckiem, nie posiada żadnych schorzeń wymagających wzmożonej opieki lekarskiej. Chłopiec choruje na astmę oskrzelową, jednak nie przyjmuje na stałe żadnych leków. Sezonowo zdarzają mu się przeziębienia, aby poprawić odporność przyjmuje tran.

W codziennej opiece nad małym pomaga jego babcia macierzysta, która odprowadza chłopca do szkoły, odbiera go i przygotowuje mu obiady.

Przed wybuchem epidemii koronawirusa mały uczęszczał do ogniska pracy pozaszkolnej, gdzie uczył się grać na ukulele. Koszt nauki wynosił 30 zł miesięcznie.

W obecnym roku szkolnym chłopiec otrzymał ze szkoły podręczniki szkolne, matka musiała kupić mu książkę do religii, przybory szkolne oraz maseczki i płyn dezynfekcyjny. Koszt wyprawki dla małego wyniósł ok. 300 zł. Ponadto matka małego zakupiła mu nowy piórnik i plecak za łączną kwotę 100 zł.

W listopadzie 2019 r. powódka nabyła laptop za 3.549 zł, z którego korzystała zarówno matka, jak i mały. W tym roku mały otrzymał od swojej mamy nową hulajnogę za 200 zł oraz deskę do pływania za 1.000 zł. W przyszłym roku powódka planuje kupić chłopcu nowy, większy rower, którego koszt szacuje na 1500 zł.

Chłopiec posiada telefon na abonament, który opłaca jego ojciec. Oprócz tego matka małego kupiła dla niego smartwatch z kartą sim, którą opłaca.

Pasją chłopca są latarnie morskie, posiada odznakę Turystycznego Miłośnika L. Morskich. Z tego powodu matka małego stara mu się co roku zapewnić tygodniowy pobyt nad morzem. W tym roku z uwagi na sytuację epidemiczną było to niemożliwe. Chłopiec był wraz z mamą na jednodniowej wycieczce w E. i B., których koszt wyniósł po ok. 120 zł.

Matka małego od dnia urodzenia chłopca czyni oszczędności na jego rzecz. Kobieta założyła rachunek bankowy, na którym obecnie znajduje się 22.000 zł. Początkowo przekazywała na ten cel 150 zł miesięcznie. Obecnie stara się co miesiąc odkładać 500 zł pochodzące z programu „500+”, choć nie zawsze udaje się jej zaoszczędzić taką kwotę.

Mały jest jedynym dzieckiem stron.

(okoliczności bezsporne, dowody:

- kopia faktur – k. 76, 78, 119 akt,
- informacja z wyceną wycieczki letniej – k. 79 akt,
- odznaka (...) Miłośnika L. Morskich – k. 80 akt,
- zeznania świadka A. W. – k. 127v-128v akt,
- zeznania świadka S. Ż. – k. 128v-129v akt,
- zeznania powódki K. W. – k. 222v-223v akt,
- zeznanie powoda P. Ż. – k. 223v-224).

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne, dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, dowody z zeznań świadków A. W. i S. Ż. oraz z przesłuchania stron.

Duże wątpliwości w zakresie swojej przydatności dowodowej budziły liczne rachunki przedstawione przez matkę powoda, które miały świadczyć o wydatkach poczynionych na małoletniego. Z przedłożonych przez stronę powodową dokumentów wynika fakt dokonania płatności za różnego rodzaju produkty i usługi, jednak nie sposób stwierdzić czy faktycznie poniosła je matka małoletniego i w jakiej części zakupy te był przeznaczone dla chłopca. Sąd w tym zakresie wykazał więc daleko idącą nieufność i ostrożność.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków A. W. i S. Ż. oraz powódki K. W. i pozwanego P. Ż., w zakresie w jakim znalazło to wyraz w ustalonym stanie faktycznym.

Przechodząc do rozważań prawnych należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 133 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku (§ 2). Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się (§ 3).

Zgodnie z praktyką sądową i doktryną prawniczą usprawiedliwione potrzeby uprawnionego dziecka są oceniane w stosunku do etapu życiowego tego dziecka, przy zestawieniu z zarobkami i majątkowymi możliwościami zobowiązanego rodzica.

Poza tym należy przy interpretacji zakresu obowiązku alimentacyjnego mieć na uwadze treść art. 96 k.r.o, w szczególności, że rodzice są obowiązani troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotowywać je należycie do pracy dla dobra społeczeństwa, odpowiednio do jego uzdolnień.

Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. Kierując się tymi równorzędnymi przesłankami sąd ustala wysokość konkretnego obowiązku alimentacyjnego.

Podkreślić także należy, że rodzice są zobowiązani do podzielenia się z dzieckiem nawet najmniejszym dochodem, zaś obowiązkiem rodzica jest zaspokajanie potrzeb dziecka, zwłaszcza, gdy jest niepełnoletnie.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że niewątpliwie na pozwanym spoczywa obowiązek alimentacyjny względem małoletniego powoda. Środki alimentacyjne pochodzące od ojca, w połączeniu z wydatkami ponoszonymi przez matkę, powinny pozwolić małoletniemu na życie na stopie życiowej zbliżonej do stopy życiowej ojca.

W niniejszej sprawie, w przypadku małoletniego powoda w zakres jego usprawiedliwionych potrzeb wchodzi wydatki związane bezpośrednio z jego utrzymaniem, takie jak wydatki na żywność, szkołę, dojazdy, pielęgnację, zdrowie, a także te związane z utrzymaniem miejsca zamieszkania, w którym ulokowane jest jego centrum życiowe. Na uwadze mieć także należy rozwój psychofizyczny małoletniego dziecka, jego potrzebę zabawy i rozwijania zainteresowań.

Sąd uznał, że do usprawiedliwionych miesięcznych wydatków na utrzymanie małoletniego powoda (wyliczonych jako średnia wydatków rocznych podzielonych przez 12 miesięcy) należą:

- udział w kosztach utrzymania mieszkania – około 200 zł,

- wyżywienie – około 350 zł,
- zakup odzieży i obuwia - około 150 zł,
- zakup środków czystości, kosmetyków itp. - około 30 zł,
- wydatki związane ze szkołą i zajęciami pozaszkolnymi – około 50 zł,
- koszt telefonu – około 30 zł,
- wydatki na leki i leczenie – około 50 zł,
- inne wydatki związane z potrzebami dziecka, np. zakup roweru, wyposażenia pokoju dziecka itp – około 100 zł,
- koszt wyjazdów wakacyjnych i rozrywki - około 100 zł.

Łącznie – około 1.060 zł.

W ocenie Sądu powód nie wykazał, aby uzasadnione było wydatkowanie wyższych kwot na jego utrzymanie.

Odnosząc się do poszczególnych kwot przyjętych przez Sąd jako uzasadnione należy wskazać, że udział małoletniego w kosztach utrzymania mieszkania nie przekracza kwoty 200 zł. W tym zakresie Sąd miał na uwadze, że wszystkie wydatki mieszkaniowe matki nie mogą obciążać pozwanego i połowa tych wydatków nie stanowi usprawiedliwionych kosztów utrzymania dziecka. Na potrzeby małoletniego mogą składać się tylko te wydatki mieszkaniowe ponoszone przez matkę, które przekraczają koszty które ponosiłaby zamieszkując sama w tym mieszkaniu, a więc np. zwiększone zużycie prądu, wody, kosztów ogrzewania, wywozu śmieci. Do kosztów tych Sąd zaliczył także udział małoletniego w kosztach Internetu. Matka małoletniego nie wykazała, aby fakt zamieszkiwania z małoletnim zwiększył jej wydatki mieszkaniowe ponad kwotę 200 zł.

W zakresie kosztów wyżywienia, Sąd miał na uwadze, że małoletni spożywa również posiłki w domu ojca, co zmniejsza zapotrzebowanie na te wydatki w domu. Koszty wskazane przez matkę powoda należało uznać za znacznie zawyżone. K. Ż. jest dzieckiem zdrowym, bez specjalnych zaleceń żywieniowych. Koszty jego wyżywienia nie różnią się od kosztów wyżywienia przeciętnego dziecka w jego wieku. W oparciu o zasady doświadczenia życiowego Sąd przyjął za zasadną kwotę około 350 zł.

Z uwagi na wiek dziecka i jego intensywny wzrost w tym wieku, w zakresie kosztów zakupu odzieży i obuwia Sąd uznał za wykazaną kwotę średnio 150 zł miesięcznie.

Chłopiec nie ma również żadnych szczególnych potrzeb w zakresie środków czystości i kosmetyków, które byłyby droższe niż przeciętne. W ocenie Sądu należało uznać za uzasadniony miesięczny wydatek na ich zakup w kwocie około 30 zł.

W ocenie Sądu powód wykazał, że uzasadniona jest kwota 50 zł miesięcznie tytułem wydatków związanych ze szkołą. Obecnie rodzice nie muszą kupować dzieciom podręczników szkolnych, a na początku roku szkolnego otrzymują 300 zł na wyprawkę szkolną. Matka małoletniego wskazała, że większość wyprawki, oprócz zakupu piórnika i plecaka, zmieściła się w tym przedziale. Oprócz tego w ciągu roku szkolnego przekazuje pieniądze na wyjścia klasowe i wycieczki szkolne. Z uwagi na obecną sytuację epidemiologiczną wydatki na wyjścia szkolne praktycznie nie będą ponoszone. Na chwilę obecną powód nie uczęszcza na dodatkowe zajęcia pozaszkolne. Koszt dotychczasowych wynosił 30 zł miesięcznie.

Sąd nie uwzględnił jako dodatkowego kosztu ponoszonego przez matkę dziecka kosztów dojazdu. Chłopiec jest odprowadzany i odbierany do szkoły przez babcie macierzystą, zatem nie ma potrzeby codziennego przemieszczania się samochodem. Małoletni okazjonalnie korzysta z samochodu, np. w celu dostania się do miejsc korzystania z

rozrywki. W tym zakresie Sąd zaliczył te koszty do kosztów rozrywki. Należy zauważyć, że najczęściej to pozwany wozi syna samochodem, z uwagi na bardzo częste kontakty w miejscu zamieszkania pozwanego.

Odnosnie wydatków na leki Sąd przyjął kwotę około 50 zł. Małoletni choruje z przeciętną częstotliwością, co wiąże się z koniecznością zakupu leków. Z powodu astmy oskrzelowej podczas infekcji zalecane jest robienie inhalacji. Małoletni ma również prawo korzystania z preparatów wspomagających odporność.

Do usprawiedliwionych kosztów utrzymania małego Sąd zaliczył także inne jednorazowe wydatki związane z potrzebami dziecka, np. zakup roweru, wyposażenia pokoju dziecka itp. W związku z wiekiem małego powoda i intensywnym rozwojem w tym okresie pojawia się często konieczność zakupu rzeczy o większej wartości. W ocenie Sądu łączne roczne koszty usprawiedliwionych wydatków tego typu wynoszą około 1.200 zł, co średnio miesięcznie daje kwotę 100 zł.

Małoletni ma także prawo korzystania z wypoczynku w okresie wakacji oraz innego rodzaju rozrywki. Zdaniem Sądu matka powoda wykazała, że w tym zakresie usprawiedliwiony jest koszt wyjazdów wakacyjnych i innej rozrywki dziecka w kwocie około 1.200 zł rocznie, czyli średnio 100 zł miesięcznie.

W pozostałym zakresie, w ocenie Sądu, powód nie wykazał, aby konieczne było ponoszenie innych kosztów jego utrzymania. Małoletnia ma 9 lat i jest zdrowym dzieckiem. Koszt jego utrzymania jest zbliżony do kosztu utrzymania przeciętnego dziecka w tym wieku.

Możliwości zarobkowe pozwanego, jako zobowiązanego do alimentacji, w ocenie Sądu kształtują się w granicach 4.000 zł netto miesięcznie. Takie dochody pozwany faktycznie uzyskuje, pracując jako funkcjonariusz Służby Więziennej w Zakładzie Karnym nr 2 w G.. Ponadto jest właścicielem działki budowlanej oraz samochodu osobowego. Pozwany jest zasadniczo zdrowy, poza małym powodem nie ma innych osób na utrzymaniu. Po odliczeniu od pensji podstawowej kwot związanych z utrzymaniem się pozwanemu pozostaje kwota ok. 2.720 zł. Z powyższej kwoty pozwany spłaca raty w kwocie ok. 1.550 zł miesięcznie oraz opłaca abonament telefoniczny małego.

Nie bez znaczenia dla ustalenia zobowiązania alimentacyjnego pozwanego ma również fakt realizowania przez pozwanego częstych kontaktów z synem. Kontakty te odbywają się w miejscu zamieszkania pozwanego w każdy poniedziałek, środę i piątek w godzinach od 16:00 do 18:00 oraz w każdą sobotę w godzinach od 10:00 do 14:00 i każdą niedzielę w godzinach od 14:00 do 18:00. Oczywistym jest, że w tym czasie pozwany musi zapewnić dziecku odpowiednie warunki mieszkaniowe, wyżywienie, rozrywkę. Podczas ustalonych kontaktów pozwany wydatkuje na małego około 250-300 zł miesięcznie.

Mając na uwadze możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego do alimentacji, a także usprawiedliwione potrzeby małego powoda, w ocenie Sądu zasadne jest ustalenie obowiązku alimentacyjnego pozwanego na kwotę 600 zł miesięcznie od dnia wniesienia pozwu.

W ocenie Sądu ustalona kwota alimentów pozwoli małowiemu powodowi na życie na stopie życiowej zbliżonej do poziomu życia ojca oraz zaspokoi wszystkie jego niezbędne potrzeby. Strona powodowa nie udowodniła skutecznie aby konieczne było wydatkowanie na potrzeby małego wyższych kwot, niż ustalone powyżej.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w punkcie I. wyroku.

Sąd oddalił powództwo w pozostałej części, o czym orzekł w punkcie II. wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów. Przyczyną zastosowania regulacji objętej przepisem art. 102 k.p.c. były następujące ustalenia: Z uwagi na charakter sprawy – dotyczyła zasądzenia alimentów po raz pierwszy – pozwany w zasadzie nie miał szansy na wygranie sprawy w całości. Pozwany uznał

powództwo do kwoty 500 zł alimentów miesięcznie. Ponadto, Sąd miał na uwadze faktyczne koszty poniesione przez obie strony w związku z korzystaniem z pomocy profesjonalnych pełnomocników.

Wartość przedmiotu sporu wynosiła 11.400 zł. W ocenie Sądu należy jednak uznać żądanie pozwu za wygórowane, co spowodowało zawyżenie stawki adwokackiej.

Zgodnie z treścią Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) obowiązującego w chwili wniesienia pozwu w sprawach o alimenty stawka minimalna wynosi 120 zł, a jeżeli obowiązek zwrotu kosztów obciąża osobę zobowiązana do alimentów, to ustala się ją od wartości przedmiotu sprawy.

Wysokość stawki adwokackiej w przedmiotowej sprawie w odniesieniu do pełnomocnika powoda na podstawie § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie wynosiła 3.600 zł.

Powód wygrał proces w stosunku 63 %. W ocenie Sądu zasadne jest więc częściowe tylko obciążenie pozwanego kosztami procesu poniesionymi przez stronę powodową. Sąd zasądził w tym zakresie kwotę 1.000,00 zł, zaś w pozostałym zakresie nie obciążył pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz powoda.

Sąd w punkcie IV. wyroku obciążył pozwanego nieuiszczonymi kosztami sądowymi w części, co do kwoty 400 zł. O nieuiszczonych kosztach sądowych w pozostałej części Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, obciążając nimi Skarb Państwa.

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono w pkt V. wyroku na podstawie z art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.